Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Pregled

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira (PIC) sastali su se 15.marta u Beču, što je bio prvi sastanak te vrste pod rukovodstvom visokog predstavnika dr Kristijana Švarc-Šilinga od preuzimanja mandata 31.januara 2006.

Predstavnici vlasti Bosne i Hercegovine (BiH), sa predsjedavajućim Vijeća ministara Adnanom Terzićem na čelu, pridružili su se političkim direktorima da bi raspravljali o nizu pitanja.

Visoki predstavnik je upoznao političke direktore sa svojim planom rada i prioritetima za sljedećih 12 mjeseci, rekavši da je njegov krajnji cilj da pomogne BiH u razvijanju stabilnog demokratskog sistema i održive i dinamične tržišne privrede na njenom putu ka integraciji sa EU.

Visoki predstavnik je potcrtao da će prioritet biti da se ohrabre vlasti BiH da održe napredovanje ka EU. U ovom kontekstu on pozdravlja uspjeh prve runde pregovora o stabilizaciji i pridruživanju od 25.januara i naglašava potrebu da vlasti BiH usvoje i sprovedu sve reforme potrebne da bi BiH ove godine zaključila pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju (SAA). Upravni odbor je takođe primijetio da perspektiva izbora kasnije ove godine ne bi trebala da uspori proces reforme.

Visoki predstavnik je rekao da će njegova kancelarija nastaviti proces prenošenja odgovornosti na vlasti BiH kao pripremu za prelazak u Kancelariju specijalnog predstavnika EU sljedeće godine, uzimajući u obzir napredak prema evro-atlantskim integracijama. U pogledu toga, on je rekao da OHR

više neće preuzimati nove obaveze i da će se usredsrediti na ispunjavanje postojećih zadataka. Naglasio je potrebu da se obradi niz pitanja u sklopu pripreme za prelazni period što bi OHR-u dozvolilo da se postepeno zatvori prema utvrđenom planu. Objasnio je da je razmatrao prvo ili drugo tromjesečje 2007. kao mogući rok kad bi se tranzicija mogla odigrati.

Visoki predstavnik je iznio svoje planove za nove mjere po pitanju statusa zvaničnika smijenjenih sa njihovih pozicija, o čemu namjerava da obavijesti javnost u dogledno vrijeme.

Upravni odbor u potpunosti podržava radni plan i prioritete visokog predstavnika.

Upravni odbor je ponovo naglasio hitnu potrebu za punom saradnjom sa Haškim tribunalom. Ovo ostaje temeljni uslov za evro-atlantske integracije. Upravni odbor izražava žaljenje što nije bilo nikakvog napretka 2006. godine i potiče vlasti BiH, a posebno predsjednika RS i novu Vladu RS da zajedno rade na ispunjenju svojih obaveza i da preduzmu odlučujuće i brze mjere da se pobrinu da sva preostala optužena lica, a posebno Mladić i Karadžić, budu prebačeni u Hag i privedeni pred lice pravde bez daljeg odlaganja. Upravni odbor pozdravlja zalaganje novog premijera RS za saradnju sa Haškim tribunalom, ali naglašava da ovo zalaganje mora biti propraćeno djelovanjem. Upravni odbor u potpunosti podržava zaključke Vijeća za opšte poslove i diplomatske odnose EU o zapadnom Balkanu donesene 27.februara 2006.

Pored toga, Upravni odbor je izdvojio potrebu za napretkom u restrukturisanju policije u skladu sa političkim sporazumom od 5. oktobra 2005. i u reformi javnog sistema emitovanja. Politički direktori podstiču vlasti BiH da učine napor na prevazilaženju preostalih prepreka u ovim oblastima.

Upravni odbor je ponovno potvrdio svoje zalaganje za napore kao što je iskazano u Komunikeu od 24. juna 2005. u smislu nastavljanja prenosa odgovornosti na institucije BiH.

Prihvatajući da je EU spremna da nadogradi svoje trenutno angažovanje u BiH, Upravni odbor je izrazio svoje mišljenje da se približava vrijeme za prelaz iz Kancelarije visokog predstavnika u Kancelariju specijalnog predstavnika EU (EUSR). Tačan momenat toga tek treba da bude određen. Upravni odbor je potcrtao da će njegova odluka o stvarnom prelaznom periodu biti donesena po preporuci visokog predstavnika, a na osnovu situacije koja tada bude preovlađujuća u BiH i regionu. On ohrabruje visokog predstavnika da pomno sarađuje sa EU u pripremanju tranzicije u Kancelariju EUSR.

Upravni odbor se slaže da na osnovu izvještaja visokog predstavnika detaljno raspravi pitanja prelaznog perioda kad se politički direktori sastanu sljedeći put u junu.

Ustavne reforme

Upravni odbor pozdravlja napredak koji su načinili politički lideri u BiH u pravcu sporazuma o ustavnoj reformi da se uvećaju nadležnosti vlade na državnom nivou a pojednostavi Parlament i kancelarija Predsjedništva. Politički direktori izražavaju jaku podršku ovom procesu, što je važan korak prema djelotvornoj državnoj upravi potrebnoj da bi se zadovoljile potrebe gradjana BiH a i radi evro-atlantskih integracija BiH. Politički direktori pozdravljaju vrijedni doprinos SAD u omogućavanju ovoga. Oni su pozvali sve strane u BiH da iskoriste ovu priliku da učvrste svoje zalaganje da se sporazum postigne do marta tako što će preostalo pitanje riješiti sljedeće sedmice. Od suštinske je važnosti za ostvarivanje dogovorenih promjena prije izbora 2006. da se ovaj hitni raspored ispoštuje. Ako se ovaj raspored ne ispoštuje, sljedeća prilika da mnoge promjene stupe na snagu će biti izbori 2010. godine.

Distrikt Brčko

Upravni odbor je pozdravio početak razgovora između Savjeta ministara i Distrikta Brčko koji su počeli u februaru pod

pokroviteljstvom Vlade SAD i uz podršku OHR-a. Ovo podstiče strane u razgovoru da se intenzivno uključe u rješavanje postojećih problema kako bi se ojačali odnosi između Distrikta Brčko i države.

Ekonomska reforma

Upravni odbor je primjetio da, iako je privreda BiH u stalnom rastu, rast u 2005. godini je nešto niži od onog u 2004. godini. Iako standard života raste, ovo se ne dešava dovoljno brzo i većina građana još ne vidi materijalnu korist od privrednih reformi.

Da bi se stimulisao ubrzani rast, poboljšalo poslovno okruženje, ubrzala privatizacija, te održali makro i fiskalna stabilnost, niz ključnih zakona koji dalje reformišu privredu treba biti donesen prije oktobarskih izbora. Ovo uključuje zakon koji ojačava sigurnost ušteđevine građana centralizacijom nadgledanja bankarstva na državnom nivou; donošenje domaćeg zakona o izmirivanju dugova sa dvostrukim ciljem rješavanja tužbi građana i u isto vrijeme štiteći budžete vlada; usvajanje Zakona BiH o farmaceutskim proizvodima i medicinskim uređajima da bi se obezbjedila raspoloživost farmaceutskih proizvoda u cijeloj zemlji putem uspostavljanja jedinstvenog farmaceutskog tržišta; donošenje državnog Zakona o obligacijama kako bi se podstakao razvoj poslovanja poboljšavanjem pravne sigurnosti i predvidivosti poslovanja u ugovornim odnosima; usklađivanje budžetskih kalendara tako da bi država, entiteti i Distrikt Brčko mogli koordinisati svoje fiskalne politike i aktivnosti; primjenjivanje zakona o registraciji poslovnih subjekata i inspekciji; te obezbjeđivanje pravilne primjene Zakona BiH o željeznicama i razvoja željezničkog sistema prilagođavanjem Sporazuma o Javnom preduzeću željeznica BiH. BiH bi također trebala činiti dodatne napore na primjeni svojih međunarodnih trgovinskih aranžmana.

Jednako je važno da se složena – ali hitna – privredna pitanja

sa kojima se BiH suočava nađu u srcu debate predstojećih izbora. Vlasti na svim nivoima moraju objasniti koji način predlažu za rješavanje problema neodrživog trgovinskog deficita BiH, koji će se vjerovatno pogoršati zbog ovogodišnjih oštrih povećanja javnih troškova usprkos savjeta međunarodnih finansijskih institucija. Vlasti u BiH moraju dati javnosti do znanja kako planiraju racionalizovati lične dohotke javnih službenika na državnom nivou, u isto vrijeme poboljšavajući usluge koje se pružaju građanima i moraju se uključiti u ozbiljnu debatu o formulisanju i donošenju Zakona o državnom fiskalnom savjetu BiH, što je preduslov za efikasne i disciplinovane javne rashode koje zemlja može izdržati i priuštiti si.

PDV

Upravni odbor je pozdravio uspješno uvođenje Poreza na dodanu vrijednost i odgovarajuću reakciju i Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) i preduzetničke zajednice. Međutim, proces još nije završen i Upravni odbor poziva vlasti BiH da obezbjede svoju podršku UIO i njenom Upravnom odboru.

Promovisanje BiH i njenih privrednih mogućnosti

Upravni odbor je pozdravio predanost visokog predstavnika da se jasno izgovori i promoviše pozitivna, ažurirana i realna slika BiH kako bi se pomoglo izgrađivanje povjerenja u zemlju i od strane međunarodnih faktora i domaćeg okruženja.

Oni pozdravljaju predanost visokog predstavnika ka stalnom poboljšavanju poslovnog okruženja u BiH radeći na rješavanju problema koji sprečavaju razvoj malih i srednjih preduzeća. Ovo zahtjeva punu i pravovremenu primjenu zakona, kao što je Zakon o registraciji poslovnih subjekata, te takođe drugačiji stav koji će državnim službenicima i drugim zvaničnicima pružiti mogućnost da sebe vide kao partnere – a ne prepreke – u razvoju poslovanja.

Organizovani kriminal i korupcija

Upravni odbor pozdravio je inicijativu vlasti BiH, pod vođstvom premijera Terzića i po upustvima ministra Čolaka i zamjenika ministra Mektića, da se pripremi ažurirani Državni plan aktivnosti protiv organizovanog kriminala i korupcije. Primjetili su da predstavnici svih agencija za provođenje zakona u BiH obavljaju dobar posao na stvaranju plana do 31.marta, što bi ispunilo državne, međunarodne kao i obaveze prema EU i regiji. Pohvalili su predanost vlasti BiH da proizvedu i primjene Državni plan akcije koji uspostavlja strateške prioritete i ciljeve. Upravni odbor je ponudio svoju punu podršku ovom važnom poslu koji je u toku. Upravni odbor je takođe pozdravio naglasak koji je nova Vlada RS stavila na borbu protiv kriminala i korupcije.

Upravni odbor je zabilježio da će nova Služba za pitanja stranaca u BiH biti uspostavljena u toku 2006. godine i pozdravio značajan doprinos koji će ova specijalizovana agencija dati u borbi protiv organizovanog kriminala, a posebno mjere za borbu protiv trgovine ljudima i međunarodnog terorizma. Takođe su pozdravili osnivanje Komisije za provjeru državljanstava. Imajući na umu njenu kritičnu važnost za plan borbe protiv terorizma, politički direktori su tražili izvještaj o aktivnostima Komisije za sastanak PIC-a koji će se održati u junu.

Reforma policije

Politički direktori su pozdravili uspostavljanje Direkcije za reformu policije u skladu sa političkim sporazumom o restrukturiranju policije iz oktobra 2005. godine te zabilježili da je osnivački sastanak održan 26. januara. Naglasili su važnost brzog napredovanja na osnovu političkog sporazuma. Ispunjavanje rokova navedenih u sporazumu je od suštinske važnosti za sveobuhvatni plan reformi BiH. Podsjećajući vlasti BiH da je vidljiv napredak u restrukturiranju policije centralna tačka za ispunjavanje uslova BiH za zaključenje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, politički direktori su tražili

detaljni izvještaj o napretku koji za sastanak PIC-a u junu trebaju podnijeti vlasti BiH i OHR.

Reforma odbrane

Upravni odbor je izrazio zadovoljstvo što su, kako Narodna skupština RS tako i Parlament Federacije, usvojili sve preostale zakonske propise, čime je donesena zakonska osnova koja će omogućiti da počne faza implementacije reforme odbrane.

Upravni odbor je pohvalio ministra odbrane Radovanovića zbog njegove dosadašnje uloge u reformi odbrane, i pozvao vlasti BiH da obezbijede da ova reforma bude provedena na namjeravani način i u rokovima predvidjenim Zakonom o odbrani. Savjet za implementaciju mira je naglasio odgovornost vlasti u BiH da garantuju profesionalnost jedinstvene vojne strukture BiH, i da spriječe bilo kakav pokušaj da se produži paralelizam na etničkim osnovama.

Plan jačanja državnih vlasti

Politički direktori su pozdravili napore Imovinske komisije BiH na razvijanju zakonskih rešenja koja će označiti, i na odgovarajući način regulisati, javnu imovinu, u vlasništvu države, entiteta i Distrikta Brčko. Ipak, politički direktori su izrazili zabrinutost zbog kašnjenja u pripremi novih zakona i zbog nedostatka saglasnosti u vezi sa ključnim principima. Pozvali su komisiju da ubrza svoj rad i donese prijedloge do sjednice Savjeta ministara u drugoj četvrtini 2006. godine.

Reforma javne uprave (PAR)

Politički direktori su pozvali vlasti u BiH, naročito novu Vladu RS, da pokažu veću političku predanost reformi javne uprave i imenuju Radnu grupu na državnom nivou za reformu javne uprave bez daljih odlaganja, i da obezbjede stvarno poštovanje principa depolitizovane državne službe, a da se zakoni koji regulišu rad državne službe u potpunosti provode.

Obrazovanje

Upravni odbor je pozvao vlasti u BiH da usvoje nacrt Zakona o visokom obrazovanju shodno medjunarodnim obavezama BiH i u skladu sa Bolonjskim procesom i Konvencijom iz Lisabona. Svi ostali zakoni na državnom nivou se moraju usvojiti, a agencija na državnom nivou se mora ubrzo uspostaviti. Takodje je važno da vlasti u BiH u potpunosti provedu sve postojeće zakone na državnom nivou i da riješe pitanje segregacije u školama, koja ne može predstavljati dio održivog sistema obrazovanja u BiH.

Državni sud

Politički direktori su izrazili svoju stalnu podršku Državnom sudu koji će omogućiti vlastima u BiH da se optuženi za ratne zločine i optuženi za organizovani kriminal efikasno procesuiraju u Bosni i Hercegovini. Primjetili su da će se 31. marta održati donatorska konferencija i pozvali medjunarodne donatore da pomognu održavanje Suda i njegovog rada, koji predstavljaju nezaobilazni dio ukupne reforme pravosudja u BiH.

Sljedeći sastanak Upravnog odbora Savjeta za implementaciju mira na nivou političkih direktora biće održan 22. i 23. juna 2006. godine.